

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jabloňany, okres Blansko

Jabloňany 38, 679 01 Skalice nad Svitavou

Identifikátor školy: 600 106 357

Termín konání inspekce: 24. - 25. leden 2005

Čj.:	12-1023/05-5099
Signatura:	o11by101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jabloňany, okres Blansko sdružuje pouze základní školu s kapacitou 30 žáků. Od 1. prosince 2002 je škola příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Obec Jabloňany, Jabloňany 88, 679 01 Skalice nad Svitavou. Ve školním roce 2004/2005 je výuka pro 1., 2. a 4. ročník organizována v jedné třídě. Ve škole je vzděláváno celkem 15 žáků z Jabloňan (10) a Obory (5) podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j.16 847/96-2.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v základní škole ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a výtvarná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Od školního roku 2004/2005 učí ve škole kromě ředitelky také učitelka na částečný úvazek, která byla přijata pro výuku anglického jazyka, který vyučuje ve čtvrtém ročníku tři hodiny týdně. Obě pedagogické pracovnice mají odbornou kvalifikaci pro výuku na 1. stupni základní školy.

Jednoduchou organizaci a provoz jednotřídní školy upravuje stručný organizační řád zpracovaný v roce 1996, který však nebyl aktualizován v souvislosti se změnou právní formy školy v roce 2002. Kompetence v řízení a správě školy si ponechala ředitelka, protože druhá učitelka zde působí pouze přechodně (v příštím roce bude ve škole vyučován 1., 2., a 3. ročník, ve kterých se anglický jazyk nevyučuje). Zaměstnanci školy (učitelka a školník) mají zpracovány pracovní náplně včetně kompetencí vyplývajících z jejich pracovního zařazení. Z koncepčních záměrů ředitelky a plánu činnosti školy vyplývá reálná znalost současných podmínek i specifických aspektů řízení jednotřídní školy s více ročníky, jejíž budoucnost nepříznivě ovlivňuje nízký počet žáků.

Zavedený informační systém umožňuje včasné předávání informací uvnitř školy. Na jednáních pedagogické rady, která je pro ředitelku poradním orgánem, je projednáváno především hodnocení vzdělávání a výchovy žáků a také problematika pedagogického a organizačního charakteru. Kontrolní a hospitační činnost vykonává ředitelka průběžně. Písemné záznamy z kontrol nepořizuje, svá zjištění z hospitace včetně hodnocení práce učitelky s ní projednává ihned. Své kolegyni, která se v rámci dalšího vzdělávání zdokonaluje v anglickém jazyce, poskytuje v případě potřeby metodickou pomoc. Ředitelka absolvovala v rámci dalšího vzdělávání kurzy, které byly zaměřeny především na práci s dětmi se speciálními potřebami a na alternativní metody vzdělávání. Po přechodu školy do právní subjektivity preferuje zejména vzdělávání v oblasti řízení školy a z důvodu pracovní vytíženosti ve škole (osm přesčasových hodin) dává přednost samostudiu se zřetelem na nové moderní vyučovací metody a formy vzdělávání práce. Nově získané poznatky jsou následně aplikovány ve výuce, což se pozitivně promítá v její kvalitě.

Personální podmínky vzdělávání měly velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Starší budova základní školy sídlí uprostřed obce. Ze vstupní chodby v přízemí je přímý vchod do třídy, kabinetu s pomůckami, šatny a tělocvičny, která byla pro potřeby výuky tělesné výchovy upravena z původní druhé třídy.

Třída, ve které probíhá vyučování, je vzhledem k počtu přítomných žáků prostorná. Starší žakovský nábytek je udržovaný, výška lavic respektuje tělesnou výšku věkově rozdílných žáků. Ostatní nábytek (nejen ve třídě) je již zastaralý a snižuje tak částečně jinak velmi dobrou estetickou úroveň učebny. Názornost k probíranému učivu zajištěná prostřednictvím různých didaktických pomůcek i výzdoba z žakovských výtvarných prací se podílí na přiměřené podnětnosti a společně vytváří pro žáky příjemné pracovní prostředí. Ve třídě je umístěna veškerá didaktická a výpočetní technika (televize, magnetofon, čtyři počítače, tiskárna a kopírka), která je funkční a pro potřeby výuky se poměrně často využívá. Pro potřebu relaxace mají žáci k dispozici ještě dva starší počítače v kabinetě. Škola je vybavena vhodnými učebními materiály (učebnice, pracovní sešity) a potřebnými učebními pomůckami, které jsou sice starší, ale dosud funkční. Hodně pracovních materiálů vytváří pro žáky ředitelka.

Doplňování a obnovu sortimentu učebních pomůcek plánuje ředitelka postupně podle finančních možností a potřeb školy.

Materiálně technické podmínky vzdělávání umožňují realizovat zvolený vzdělávací program, jejich úroveň je celkově velmi dobrá.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Vzdělávací program Základní škola, podle kterého se ve školním roce 2004/2005 ve škole vyučuje, je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Týdenní časová dotace všech předmětů, kontrolovaná podle předloženého rozvrhu hodin platného pro školní rok 2004/2005, odpovídala ve všech ročnících učebnímu plánu platného vzdělávacího programu i reálné výuce. Učební osnovy hospitovaných předmětů byly plněny. Povinná dokumentace je řádně vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání a výchovu žáků. Osobní dokumentace žáků se specifickými potřebami je pečlivě vedena.

Průběžná a systematická kontrola naplňování učebních dokumentů ze strany ředitelky školy je funkční a účinná.

Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na podmínky jednotřídní školy se třemi ročníky, psychohygienické požadavky většinou respektuje. Stručně zpracovaný a jasně formulovaný řád školy zahrnuje pravidla chování žáků a jejich základní povinnosti, práva žáků v něm zapracována nejsou.

Při výchovně-vzdělávací práci je věnována náležitá pozornost žákům se vzdělávacími potížemi i žákům nadaným. K tomuto účelu vytváří vyučující potřebné podmínky zejména stylem své vzdělávací práce.

Informační systém vůči žákům a rodičům je funkční. Žáci dostávají informace včas od třídní učitelky, některé informace mají trvale zveřejňovány na nástěnkách ve třídě. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí každodenně prostřednictvím klasifikace v žakovských knížkách a deníčcích. Do nich učitelka zaznamenává také celkové měsíční hodnocení jejich školní práce. Provedené analýzy výsledků vzdělávání, kterou si zpracovává

učitelka na základě prověřovacích písemných prací, využívá při individuálním předávání informací o prospěchu žáků na třídních schůzkách. Problematice sociálně patologických jevů je ve škole věnována náležitá pozornost především v souvislosti s probíraným učivem. Vhodnou motivací ke zdravému životnímu stylu a spoluprací s rodiči předchází učitelka úspěšně případným negativním projevům, které nebyly v posledních letech ve škole zaznamenány.

Ke klidnému klimatu školy přispívá učitelka vhodným stylem práce s žáky, vstřícným přístupem k nim, svojí schopností chápat jejich potřeby a problémy i dovedností účinně je motivovat ke školní práci. Výsledkem příznivých vztahů mezi učitelkou a žáky i mezi žáky navzájem, založených zejména na toleranci, porozumění a ohleduplném chování, je nestresující klidná pracovní atmosféra ve třídě.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda a výtvarná výchova

Výuka ve sledovaných předmětech probíhala v souladu s cíli a zásadami základního vzdělávání. Celoroční plán učiva, který konkrétně vymezuje učivo v jednotlivých týdnech pro každý předmět, vychází z osnov realizovaného vzdělávacího programu. Vlastní přípravě na jednotlivé vyučovací hodiny předchází zpracování týdenního „pracovního plánu“ pro každého žáka. V něm mají žáci probírané učivo konkrétně rozplánované na každý den formou základních a doplňkových úkolů včetně zadání domácích úloh. Pečlivě realizované plánování zaručuje návaznost probíraného učiva na předchozí látku. Bezprostřední důkladná a promyšlená příprava učitelky na vyučování umožňovala plynulou organizaci vyučovací hodiny s účelným využíváním učebních pomůcek. Vzdělávací cíle, přiměřené vzhledem k individuálním vzdělávacím možnostem žáků, směřovaly k osvojení potřebných znalostí a dovedností a byly v průběhu vyučování plněny.

Běžné uspořádání žakovských lavic v řadách umožňovalo střídání společných, samostatných i skupinových aktivit. Při samostatné práci měli žáci možnost využívat více typů učebnic od různých vydavatelů, písemné úkoly zpracovávali v pracovních sešitech a písankách. Při samostatné práci účelně pracovali také s pracovními listy, které pro ně připravuje učitelka. Využívané jednoduché učební pomůcky jim pomáhaly lépe pochopit probírané učivo. V hodině výtvarné výchovy i pro vyplnění volného času měli volně k dispozici potřebný výtvarný materiál, se kterým podle pokynů vyučující samostatně pracovali. Pro lepší zvládnutí historického učiva ve vlastivědě využila učitelka vhodně knižní publikace. Didaktická technika našla své účelné uplatnění v rámci úvodní motivace.

Zavedený způsob vyučování, zvolené formy a metody práce umožňovaly učitelce střídavě pracovat s jednotlivými ročníky a soustavně kontrolovat práci žáků. Kontrolou získávala učitelka dostatečný přehled o jejich práci. Těm, kteří měli potíže, se věnovala individuálně. Ve vyučování uměli žáci samostatně pracovat podle pokynů, které dostávali k jednotlivým úkolům, dokázali se na práci soustředit. Ve vyučovací hodině si sami volili pořadí úkolů, které měli uloženy na daný den v týdenním plánu. Zvolená organizace vyučování umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, rychlejší žáci měli připraveny rozšiřující a zábavné úkoly. Průběžná společná nebo vzájemná kontrola ve dvojicích poskytovala žákům zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti. Prostřednictvím aplikovaných metod a forem práce byli žáci vedeni k aktivní účasti na svém vzdělávání, k samostatnosti a sebekontrolě. Bylo u nich rozvíjeno logické myšlení i dovednost správně aplikovat získané znalosti v praxi při řešení zadaných úkolů. V hodině výtvarné výchovy podporovala učitelka vlastní výtvarné vyjádření žáků prostřednictvím jejich spontánního výtvarného projevu, vlastní fantazie a představivosti. Diferenciace v náročnosti na ztvárnění předloženého námětu byla vzhledem k věku žáků

méně výrazná. Tím, že mají žáci dostatečně osvojeny potřebné dovednosti (např. práce s učebnicí) a pracovní návyky a akceptují zavedený vyučující styl, dosahovali v rámci svých možností velmi dobrých vzdělávacích výsledků. Prostřednictvím vhodné relaxace v průběhu vyučování reagovala učitelka na únavu a fyziologické potřeby žáků. Pouze ve dvou hodinách, ve kterých převažovala u jedné skupiny žáků samostatná písemná práce, nebyl pro relaxaci těchto žáků vytvořen dostačující prostor.

Promyšlená úvodní motivace s využitím dramatizačních prvků, na kterou plynule navazovala další činnost žáků i cíleně zaměřená průběžná motivace podněcovala aktivitu i zájem žáků o školní práci a posilovala jejich snahy i zodpovědnost za výsledek. Nezanedbatelným motivačním stimulem byla pro žáky pochvala a pozitivní hodnocení jejich práce.

V závislosti na zvolených metodách a formách práce převažovala vzájemná komunikace mezi učitelkou a žáky založená zejména na rozhovoru. Pro psychické uvolnění žáků využila učitelka vhodně dramatizaci. Svým velmi dobrým verbálním i neverbálním projevem navazovala bezproblémový kontakt s žáky. K vzájemné komunikaci a spolupráci mezi sebou měli žáci dán již menší prostor stejně jako k souvislejšímu mluvnímu projevu. Jazykové schopnosti a řečové dovednosti byly vhodně rozvíjeny vytvářením vlastní pohádky nebo básně a mluvními cvičeními. Ve vyučování se žáci vzájemně respektovali, dodržovali dohodnutá pravidla chování a akceptovali pokyny vyučující, která projevovale k žákům partnerský vztah.

Převažující pozitivní průběžné hodnocení práce žáků respektovalo jejich individuální dispozice, a většinou bylo podloženo patřičným zdůvodněním. Častá klasifikace žáka v souvislosti s prověřováním jeho znalostí byla objektivní, ale ne vždy zdůvodněná. V některých případech měly udělené známky charakter motivační. Celkové hodnocení práce a aktivity žáků prováděla v závěru hodin většinou učitelka. Méně bylo využíváno vzájemného hodnocení, dovednosti v oblasti sebehodnocení nemají žáci ještě dostatečně osvojeny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Mimo běžných prověřovacích písemných prací využívá ředitelka soubor nestandardizovaných ověřujících testů, které sama sestavila a které zadává žákům v průběhu školního roku k prověření jejich vědomostí a dovedností ve vymezené oblasti učiva. Jejich objektivní vyhodnocování jí poskytuje zpětnou vazbu o úrovni znalostí žáků a závčas podchycuje případné nedostatky v učivu, na základě kterých provádí potřebná opatření k nápravě. Výsledky těchto testů slouží ředitelce také jako jeden z podkladů pro individuální hodnocení vzdělávacích výsledků žáků, se kterými jsou rodiče seznamováni na třídních schůzkách. V rámci svých možností sleduje škola také výsledky žáků v prvním roce po přechodu do spádové základní školy.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání měly v základní škole velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 12. 2002, č. j. 12 288/03-21 ze dne 16. dubna 2003*

2. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Č.j.: 12/2002 vydaná obcí Jabloňany dne 29. srpna 2002
3. Třídní kniha 1., 2. a 4. ročníku - školní rok 2004/2005
4. Třídní výkazy 1., 2., a 4. ročníku - školní rok 2004/2005
5. Katalogové listy 1., 2. a 4. ročníku- školní rok 2004/2005
6. Evidence žáků školy ve školním roce 2004/2005
7. Řád školy s platností od 2. září 1996
8. Rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005 platný v době inspekce
9. Zápis z jednání pedagogické rady za období školního roku 2003/2004, 2004/2005
10. Kniha úrazů
11. Personální dokumentace zaměstnanců školy (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelek, pracovní náplně všech zaměstnanců)
12. Škol (MŠMT) V 3-01 výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 29. září 2004
13. Organizační řád ze dne 2. září 1996
14. Kriteria pro přiznávání osobních příplatků školní rok 2004/2005
15. Koncepce školy na rok 2004-2005
16. Plán školy ze dne 1. září 2004
17. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 ze dne 31. srpna 2004
18. Tematické plány učiva hospitovaných předmětů na školní rok 2004/2005
19. Minimální preventivní program ze dne 1. září 2004
20. Vzorek žákovských knížek, deníčků, sešitů a písemných prací žáků ve školním roce 2004/2005
21. Soubory testů ředitelky z předmětů český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, přírodověda
22. Inspekční zpráva Č. j.: 1175/2000-11012 ze dne 27. listopadu 2000

ZÁVĚR

Personální podmínky pozitivně ovlivňuje kvalifikovanost učitelek i dlouhodobé zkušenosti ředitelky z řízení málotřídní školy. Jednoduchá a stabilizovaná organizace školy a ujasněná koncepce rozvoje školy usnadňuje proces jejího řízení.

Materiálně-technické zázemí školy umožňuje realizovat vzdělávací program. Velmi dobré vybavení školy didaktickou a výpočetní technikou a účinné využívání učebních pomůcek usnadňuje ve třídě se třemi ročníky organizaci výuky a zefektivňuje učení žáků.

Ve sledovaném vyučování se střídal frontální způsob vzdělávání (ve skupinách podle ročníků) s individualizovanou výukou. Při osvojování a upevňování nových vědomostí byla činnost žáků většinou řízena učitelkou prostřednictvím různých didaktických metod. V případě opakování, procvičování, ověřování vědomostí a vytváření a upevňování dovedností byla využívána forma otevřeného vyučování, kdy žáci postupovali podle týdenního plánu a plnili úkoly v něm obsažené. Žáci získávali poznatky ve spojení s potřebnými dovednostmi s důrazem umět je aplikovat při řešení učebních i běžných životních situací. Prostřednictvím zavedeného vyučovacího stylu je u žáků posilována samostatnost, tvořivost a odpovědnost. V menší míře je u nich soustředěna pozornost na uplatňování hodnotových kompetencí (dovednost vzájemného hodnocení a sebehodnocení) a na cílený rozvoj kompetencí sociálních a komunikativních.

Příznivé klima školy, které vytváří především vstřícný vztah učitelky k žákům, její respekt k osobnosti žáka, kamarádské vztahy mezi žáky a klidná pracovní atmosféra, se podílí na rozvoji osobnosti žáků.

Od poslední inspekce, realizované v roce 2000, se částečně změnila organizace vyučování, nastal také pozitivní posun v oblasti výchovně-vzdělávací činnosti školy. Kvalita vzdělávání je na velmi dobré úrovni.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	.D. Pytelová, v. r.

V Brně dne 16. února 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .17. 2. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Zdenka Marková, ředitelka školy	.Zdenka Marková, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-03-07	12-1008/05/55-986
Školská rada		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.